

Σε σχέση με το Ιράκ.

Είναι γνωστό, ότι όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαίτησαν τον αφοπλισμό του Ιράκ και την καταστροφή των όπλων μαζικής καταστροφής που πιθανώς διέθετε. Είναι γνωστό επίσης, ότι υπήρχαν έντονες διαφωνίες για τον τρόπο και το χρόνο, που θα πραγματοποιηθεί ο αφοπλισμός. Το θέμα είχε συζητηθεί επανειλημμένα στο Συμβούλιο Ασφαλείας χωρίς να προκύψει συμφωνία. Αντίθετα εντάθηκαν οι διαφωνίες. Οι διαφωνίες οδήγησαν στον πόλεμο. Θα ήταν ως εκ τούτου μάταιο και επιπόλαιο η Προεδρία να επιδιώξει να ξεπεράσει τις αντιθέσεις. Αντιθέτως η Προεδρία θεώρησε, ότι με την έναρξη της στρατιωτικής σύγκρουσης θα έπρεπε να περιγραφούν ορισμένες βασικές αρχές για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Θα έπρεπε να μας απασχολήσει το μέλλον, η έξοδος από τη κρίση. Για να μην υπάρξουν νέες διαφωνίες. Για να είναι σαφείς οι κοινές επιδιώξεις. Για να περιορίσουμε τις επιπτώσεις του πολέμου και να αποφύγουμε να υπάρξουν αλυσιδωτές κρίσεις. Για να εργασθούμε για την ειρήνη και την πρόοδο στη περιοχή.

Αυτή η προσπάθεια εξέτασης του Ιράκ σε σχέση με το μέλλον, συνάντησε στην αρχή την αμφιβολία και το ερώτημα, πως θα ήταν δυνατό να υπάρξει συμφωνία. Το Συμβούλιο επέτυχε όμως μια κοινή θέση. Σ' αυτή επισημαίνονται μεταξύ άλλων:

- Η ανάγκη διαφύλαξης της εδαφικής ακεραιότητας του Ιράκ
- Η ανάγκη αντιμετώπισης των σοβαρών ανθρωπιστικών προβλημάτων που θα προκύψουν από τη κρίση, καθώς και ανάγκη αλληλεγγύης μας προς τις χώρες που θα πληγούν από αυτήν.

- Ο κεντρικός ρόλος των Ηνωμένων Εθνών τόσο για την αντιμετώπιση της Ιρακινής κρίσης όσο και γενικότερα στο διεθνές σύστημα. Το Συμβούλιο Ασφαλείας, θα πρέπει να δώσει εντολή στα Ηνωμένα Έθνη για την μετά τον πόλεμο περίοδο.
- Η ανάγκη αναζωογόνησης της ειρηνευτικής διαδικασίας για τη Μέση Ανατολή.
- Η αποφασιστικότητά μας να ενισχύσουμε την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Άμυνας.
- Η σημασία των διατλαντικών σχέσεων.

Αποτελεί αυτή η θέση υποκρισία, γιατί αποφύγαμε να συζητήσουμε το κύριο πρόβλημα; Πιστεύω όχι, γιατί για το κύριο πρόβλημα οι διαφορετικές απόψεις ήταν σαφείς και το αδιέξοδο επίσης σαφές. Προτιμούσε μήπως κάποιος, να εντείνουμε την αντιπαράθεση, να προσθέσουμε στις τόσες διαμάχες και άλλη μία; Εμείς έχουμε την άποψη, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχοντας μία ζωή δημιουργίας περίπου πενήντα ετών και τη σαφή επιδίωξη να συνεχίσει την κοινή πορεία δεν πρέπει να αναστείλει τις διαδικασίες διαμόρφωσης απόψεων και πολιτικής στα θέματα που είναι δυνατό να συζητήσει και να συμφωνήσει. Εμείς πιστεύουμε, ότι τώρα που οι αμφιβολίες πολλαπλασιάζονται θα πρέπει να δώσουμε μηνύματα ότι συνεχίζουμε και δεν εγκαταλείπουμε την κοινή επιδίωξη για θέσεις στα διεθνή θέματα.

Ναι, υπάρχει αυτή τη στιγμή διάσπαση της Ευρώπης. Τη διάσπαση δεν θα την ξεπεράσουμε εντείνοντάς την, αλλά επιδιώκοντας να αναδείξουμε τα σημεία συνεργασίας και συμπόρευσης. Ορισμένοι τονίζουν, πιστεύω σωστά, ότι

υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις στην Ένωση και ως προς τη σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Άλλοι πιστεύουν, ότι η κοινή στάση με τις Ηνωμένες Πολιτείες αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία της ευρωατλαντικής σχέσης και θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να προστατευθεί. Άλλοι θεωρούν, ότι η Ευρωατλαντική σχέση μπορεί να λειτουργήσει δημιουργικά αν η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί την αυτονομία της, έχει δικές της πρωτοβουλίες και ένα δικό της ρόλο.

Η απόφαση που πήραμε για το Ιράκ, είναι μια απόφαση που στηρίζεται στη σκέψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λόγο. Γι' αυτό είναι μια συμβολή στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας ισορροπημένης ευρωατλαντικής σχέσης. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και το σημείο των Συμπερασμάτων που αναφέρεται στη διερεύνηση των δυνατοτήτων της ερευνητικής προσπάθειας στον τομέα της άμυνας για την προώθηση της συνολικής ερευνητικής προσπάθειας της Ένωσης και τη δημιουργία μιας Αρχής για την ανάπτυξη και προμήθεια συστημάτων άμυνας. Αυτονομία και πρωτοβουλία αποφάσεων προϋποθέτουν και κινήσεις στον αμυντικό τομέα.

Ποια είναι η επιδίωξή μας:

Να αποκαταστήσουμε το ταχύτερο στο διεθνές επίπεδο μια λειτουργία των διεθνών σχέσεων που είναι ευρύτερα αποδεκτή και δεν αμφισβητείται. Αυτό προϋποθέτει, ότι τα Ηνωμένα Έθνη μέσα από τα όργανά τους θα δώσουν τις κεντρικές κατευθύνσεις και για το τι θα ισχύσει μετά τον πόλεμο στο Ιράκ. Η επάνοδος από μια αμφισβητούμενη σε μια αναμφισβήτητη διεθνή νομιμότητα θα επιτευχθεί, αν είναι σαφές ότι τα Ηνωμένα Έθνη αναλάβουν και

πάλι το κεντρικό ρόλο. Τον κεντρικό ρόλο των Ηνωμένων Εθνών τονίζει η απόφαση.

Η διάσταση των απόψεων για το Ιράκ έδωσε αφορμή σε πολλούς να διαπιστώσουν με λύπη την ανυπαρξία κοινής εξωτερικής πολιτικής. Η διαπίστωση αυτή δημιουργεί την εντύπωση, ότι υπήρχε μια κοινή εξωτερική πολιτική τουλάχιστον κατ' επίφαση. Στην πραγματικότητα δεν υπήρχε. Τα πράγματα δεν είναι έτσι ακριβώς. Κοινές θέσεις σε θέματα εξωτερικής πολιτικής υπάρχουν σε πολλά θέματα. Σε άλλα θέματα, όπως και σε πτυχές ορισμένων γενικότερων θεμάτων η εξωτερική πολιτική της Ένωσης είναι υπό διαμόρφωση. Υπό διαμόρφωση είναι και οι πολιτικές σε άλλους τομείς. Και σε άλλους τομείς υπάρχουν αντιθέσεις από την ΚΑΠ μέχρι την μετανάστευση. Κανείς όμως δεν θεώρησε, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι περιττή γιατί δεν συμφώνησε για την οδηγία για τις συνθήκες εργασίας εργαζομένων μέσω Γραφείων Προσωρινής Απασχόλησης ή στη μεταχείριση των οικονομικών μεταναστών που ζητούν άσυλο ή τέλος στην αλλαγή του Συμφώνου Σταθερότητας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι υπό συνεχή διαμόρφωση. Γι' αυτό και η εξέλιξή της είναι μια πρόκληση. Μια πρόκληση και στη σκέψη, στην αξιοποίηση της γνώσης και εμπειρίας, στην αναζήτηση ενός μέλλοντος με ευημερία και ασφάλεια. Ο πόλεμος του Ιράκ είναι τμήμα αυτής της πρόκλησης. Γι' αυτό δεν αρκεί να αρκεστούμε στο να επικροτήσουμε ή να καταδικάσουμε. Θα πρέπει να δούμε και τη μελλοντική προοπτική για την Ευρώπη και τον κόσμο.

Στο σύγχρονο κόσμο επιδιώκουμε να δώσουμε τέλος στους πολέμους, στην κυριαρχία του τρόμου, στις απειλές για τον άνθρωπο και το περιβάλλον του, με το να δημιουργήσουμε κανόνες παγκόσμιας διακυβέρνησης. Τα Ηνωμένα Έθνη δεν έχουν καταφέρει ακόμη να αποτελέσουν ένα αποτελεσματικό όργανο αν και επιφορτισμένα με το χειρισμό ζωτικών θεμάτων για την παγκόσμια κοινότητα. Και δεν πρόκειται για πολύ καιρό ακόμη να το επιτύχουν. Οι εθνικισμοί είναι υπερβολικά ισχυροί. Γι' αυτό όμως είναι πολιτικά επιβεβλημένο να συνεχίσουμε να ενισχύουμε το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να συμβάλει σε ευρωπαϊκό επίπεδο και σε παγκόσμιο επίπεδο στην κατοχύρωση διαδικασιών ειρήνης, συνεργασίας και προόδου. Η Σύνοδος Κορυφής των Βρυξελλών έδειξε, ότι παρά τις διαφωνίες, η Ευρώπη αποτελεί πάντα την πιο σημαντική δυνατότητα, να αποφύγουμε ένα κόσμο όπου μια νέα αυτοκρατορία θα έχει αναλάβει την αποκλειστική ευθύνη της κοινωνίας-κόσμος. Αυτή τη δυνατότητα της Ευρώπης να συμμετέχει και να επηρεάζει ένα πολυπολικό κόσμο πρέπει να κρατήσουμε ανοιχτή με πρωτοβουλίες, συνεργασία και πεποίθηση για το κοινό μας μέλλον.